

Sygnatura akt I C 22/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2023 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu – Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Dagmara Kos

Protokolant: Kinga Brocka

po rozpoznaniu w dniu 25 sierpnia 2023 roku w Sieradzu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

przeciwko A. A.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego A. A. na rzecz powoda (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 150.765,00 (sto pięćdziesiąt tysięcy siedemset sześćdziesiąt pięć) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 października 2017 r. do dnia zapłaty,
- zasądza od pozwanego A. A. na rzecz powoda (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 7.606,09 (siedem tysięcy sześćset sześć złotych dziewięć groszy) tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu,
- zasądza od powoda (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Sieradzu kwotę 6.352,74 (sześć tysięcy trzysta pięćdziesiąt dwa złote siedemdziesiąt cztery grosze) tytułem częściowego zwrotu wydatków wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa i kwotę tą nakazuje ściągnąć z zasądzonego od pozwanego A. A. na rzecz powoda (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. roszczenia,
- nie obciąża pozwanego A. A. pozostałymi kosztami postępowania w sprawie,
- zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Sieradzu na rzecz radcy prawnego Z. S. kwotę 10.800,00 (dziesięć tysięcy osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu wraz z należnym podatkiem VAT w kwocie 2.484,00 (dwa tysiące czterysta osiemdziesiąt cztery) złote.

Sygn. akt I C 22/19

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 28 listopada 2018 r. wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wnosił o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego A. A. kwoty 226.554,00 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 października 2017 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w kwocie 2.832,00 zł.

(pозew- k.3-9)

Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2019 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Sieradzu.

(postanowienie- k.10)

W odpowiedzi na pozew pozwany wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, podnosił zarzut przedawnienia roszczenia powoda przynajmniej do kwoty 73.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty, podnosił zarzut przyczynienia się pozwanej do szkody a z ostrożności procesowej wnosił o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty i nieobciążanie powoda kosztami postępowania w sprawie.

(odpowiedź na pozew- k.45-48)

Na rozprawach w dniach 14 czerwca 2019 r., 9 sierpnia 2019 r., 18 października 2019 r. i 10 stycznia 2020 r. w imieniu powoda nikt się nie stawił a pozwany wnosił o oddalenie powództwa.

(protokół rozprawy z dnia 14 czerwca 2019 r. na płycie CD 00:02:41 – 00:05:44- koperta k.518, protokół rozprawy z dnia 9 sierpnia 2019 r. na płycie CD 00:00:25 – 00:07:40- koperta k.518, protokół rozprawy z dnia 18 października 2019 r. na płycie CD 00:00:21 – 00:03:21- koperta k.518, protokół rozprawy z dnia 10 stycznia 2020 r. na płycie CD 00:00:24 – 00:07:37- koperta k.518)

Na rozprawie w dniu 25 sierpnia 2023 r. w imieniu powoda nikt się nie stawił a pozwany wnosił o oddalenie powództwa i przyznanie pełnomocnikowi pozwanego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu a z ostrożności procesowej wnosił o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty.

(protokół rozprawy z dnia 25 sierpnia 2019 r. na płycie CD 00:00:36 – 00:05:23- koperta k.518)

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 26 kwietnia 2001 r. wydanym w sprawie sygn. akt II K 49/01 pozwany A. A. został skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności za to, że w dniu 6 grudnia 2000 r. kierując samochodem marki F. (...) nr rej. (...) w K. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, iż nienależycie obserwował drogę w wyniku czego najechał na idące częściowo po jezdni i prawym poboczu piesze K. T. i M. K. w wyniku czego M. K. doznała urazu głowy z raną tłuczoną, złamaniem kości czaszki i stłuczeniem płata skroniowego prawego mózgu, złamania obojczyka oraz żeber drugiego, trzeciego i piątego po stronie prawej, wstrząśnienia mózgu, licznych sińców na kończynach górnych i dolnych, które to obrażenia spowodowały u niej chorobę realnie zagrażającą życiu, po czym nie udzielając pomocy ofiarom wypadku zbiegł z miejsca zdarzenia.

(bezsporne, zeznania świadków: D. A.- protokół rozprawy z dnia 9 sierpnia 2019 r. na płycie CD 00:10:19 – 00:28:19- koperta k.518, S. K.- protokół rozprawy z dnia 9 sierpnia 2019 r. na płycie CD 00:28:19 – 00:40:01- koperta k.518, M. K.- protokół rozprawy z dnia 18 października 2019 r. na płycie CD 00:06:59 – 00:42:28- koperta k.518, zeznania pozwanego A. A.- protokół rozprawy z dnia 25 sierpnia 2023 r. na płycie CD 00:07:56 – 00:21:11 w zw. z protokołem rozprawy z dnia 14 czerwca 2019 r. na płycie CD 00:05:53 – 00:15:13- koperta k.518, wyrok Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 26 kwietnia 2001 r. wydany w sprawie sygn. akt II K 49/01- k.215-216 załączonych akt Sądu Rejonowego w Sieradzu sygn. II K 49/01, wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 16 lipca 2021 r. wydany w sprawie sygn. akt XV Ka 32/01- k.253 załączonych akt Sądu Rejonowego w Sieradzu sygn. II K 49/01, uzasadnienie wyroku- k.217-219 załączonych akt Sądu Rejonowego w Sieradzu sygn. II K 49/01)

Samochód, którym w chwili wypadku poruszał się pozwany, był ubezpieczony w zakresie OC u powoda (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W..

(bezsporne, zeznania pozwanego A. A.- protokół rozprawy z dnia 25 sierpnia 2023 r. na płycie CD 00:07:56 – 00:21:11 w zw. z protokołem rozprawy z dnia 14 czerwca 2019 r. na płycie CD 00:05:53 – 00:15:13- koperta k.518)

Powód, jako ubezpieczyciel pojazdu, którym poruszał się sprawca wypadku, przyjął swoją odpowiedzialność za krzywdę, której doznała M. K. na skutek wypadku spowodowanego przez pozwanego i wypłacił jej zadośćuczynienie w kwocie 55.000,00 zł. Ponieważ M. K. nie zgadzała się z wysokością przyznanego jej przez powoda zadośćuczynienia,

w dniu 11 stycznia 2010 r. wniosła przeciwko niemu do Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi pozew, w którym wносиła o zasądzenie od niego jako od ubezpieczyciela pojazdu, którym wyrządzono jej krzywdę, na jej rzecz dalszego zadośćuczynienia za doznaną przez nią krzywdę w kwocie 26.000,00 zł. W piśmie procesowym z dnia 4 listopada 2013 r. M. K. rozszerzyła powództwo i po jego rozszerzeniu domagała się zasądzenia od powoda na jej rzecz tytułem zadośćuczynienia kwoty 226.554,00 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 26.000,00 zł od dnia 10 października 2001 r. do dnia zapłaty i od kwoty 200.554,00 zł od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty. Po rozszerzeniu powództwa Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi uznał się niewłaściwym do rozpoznania sprawy i przekazał ją do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi, który prowadził ją pod sygn. akt II C 1590/13. W toku postępowania przed tym Sądem M. K. rozszerzyła powództwo do kwoty 244.554,00 zł.

(bezsporne, zeznania pozwanego A. A.- protokół rozprawy z dnia 25 sierpnia 2023 r. na płycie CD 00:07:56 – 00:21:11 w zw. z protokołem rozprawy z dnia 14 czerwca 2019 r. na płycie CD 00:05:53 – 00:15:13- koperta k.518, pozew- k.2-3 załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. II C 1590/13, rozszerzenia pozwu- k.204 i k.319 załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. II C 1590/13, postanowienie- k.213 załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. II C 1590/13, kserokopie zawiadomień- k.92-94)

W toku postępowania, jakie toczyło się z powództwa M. K., ustalono, że na skutek wypadku spowodowanego przez pozwanego doznała ona licznych obrażeń wymagających wielospecjalistycznego, długotrwałego i bolesnego leczenia a na jej krzywdę składał się nie tylko znaczny ból spowodowany urazami układu kostnego oraz głowy ale też ograniczenia życiowe związane naturalnie z procesem leczenia. Ustalono, że M. K. była wielokrotnie hospitalizowana, musiała poddać się szeregowi badań diagnostycznych i konsultacji w poradniach lekarskich i musiała też ona nosić opatrunek gipsowy a później poddać się specjalistycznej rehabilitacji. Nadto ustalono, że na skutek obrażeń doznanych w wypadku M. K. wymaga pomocy osób trzecich, gdyż obrażenia neurologiczne, których doznała, skutkowały powstaniem u niej trwałych deficytów utrudniających codzienne funkcjonowanie. Dodatkowo ustalono, że uraz neurologiczny spowodował u niej zaburzenia wzroku, które uniemożliwiały jej czytanie i utrudniały poruszanie się a wywołane encefalopatią pourazową zmiany w jej mózgu źle rokują na przyszłość. Ustalono też, że istotnym następstwem wypadku w sferze psychicznej M. K. były epizody depresyjne, wymagające podjęcia przez nią leczenia psychiatrycznego w 2001 r. W następstwie wypadku doznała ona bowiem encefalopatii pourazowej będącej skutkiem uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego. Ponadto na jej stan psychiczny wpłynęła świadomość utraty zdolności do samodzielnej egzystencji, konieczność zdania się na pomoc innych osób, poczucie utraty własnej wartości i zaburzenie poczucia bezpieczeństwa. Dodatkowo ustalono, iż na skutek udziału w wypadku M. K. utraciła zmysł powonienia a jej zmysł smaku uległ osłabieniu. Sąd ustalił też, że w zakresie ortopedycznym M. K. doznała uszczerbku na zdrowiu w wysokości 23 %, w zakresie neurologicznym w wysokości 50 %, przy czym uszczerbek neurologiczny obejmował również doświadczane przez nią zaburzenia widzenia będące następstwem urazu nerwów wzrokowych a w zakresie laryngologicznym w wysokości 5 %. Ponadto Sąd ustalił, iż od czasu wypadku M. K. jest zdana na codzienną pomoc osób trzecich, nie potrafi się samodzielnie ubrać, utrzymać szklanki czy zrobić zakupów. Ma też problemy z pamięcią, zapomina jak trafić na przystanek autobusowy lub co robiła poprzedniego dnia. Sąd ustalił ponadto, że M. K. przyczyniła się do wypadku w 10 % z uwagi na to, iż przed wypadkiem poruszała się prawą stroną jezdni. Wobec powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi uznał, iż należnym zadośćuczynieniem za krzywdę doznaną przez M. K. będzie zadośćuczynienie w kwocie 170.000,00 zł, które należy pomniejszyć o 10 % z uwagi na jej przyczynienie się do powstania szkody a tym samym należne jej zadośćuczynienie powinno wynosić 153.000,00 zł. Ponieważ powód w toku likwidacji szkody wypłacił jej już 73.000,00 zł Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 29 października 2015 r. wydanym w sprawie sygn. akt II C 1590/13 zasądził od powoda na rzecz M. K. zadośćuczynienie w kwocie 80.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 8.000,00 zł od dnia 11 stycznia 2007 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 72.000,00 zł od dnia 15 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty a nadto odsetki ustawowe od kwoty 18.000,00 zł od dnia 11 stycznia 2007 r. do dnia 31 marca 2013 r.

(wyrok- k.350 załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. II C 1590/13, uzasadnienie wyroku- k.352-359 załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. II C 1590/13)

Po rozpoznaniu apelacji powoda i M. K. od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 29 października 2015 r. wydanego w sprawie sygn. akt II C 1590/13 Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 29 czerwca 2016 r. wydanym w sprawie sygn. akt zmienił ten wyrok i zasądził od powoda na rzecz M. K. tytułem zadośćuczynienia kwotę 226.554,00 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 8.000,00 zł od dnia 11 stycznia 2007 r., od kwoty 200.554,00 od dnia 15 grudnia 2013 r., od kwoty 18.000,00 zł od dnia 15 października 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od wskazanych kwot od dnia 1 stycznia 2016 r. Sąd Apelacyjny ustalił, że M. K. stała się osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym i jest ona trwale niezdolna do wykonywania pracy. Ustalił on też, że uszczerbek na zdrowiu M. K. wywołany wypadkiem wynosi 190 % w tym ortopedyczny 20 %, okulistyczny 115 %, laryngologiczny 5 % i psychiatryczny 190 % wobec czego uznał, że adekwatnym zadośćuczynieniem na jej rzecz będzie zadośćuczynienie w kwocie 400.000,00 zł, które po pomniejszeniu o 10 % przyczynienia się M. K. do powstania szkody daje kwotę 360.000,00 zł. Sąd ustalił też, że wypłacone wcześniej przez powoda na rzecz M. K. kwoty zadośćuczynienia 55.000,00 zł i 18.000 zł w wyniku waloryzacji ustalić należało na kwotę 133.446,00 zł.

(wyrok- k.393 załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. II C 1590/13, uzasadnienie wyroku- k.394-405 załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. II C 1590/13)

Pozwany A. A. nie brał udziału w postępowaniu z powództwa M. K. przeciwko powodowi o zasądzenie zadośćuczynienia. Powód nie wnosił w toku tego postępowania o przyznanie pozwanego.

(bezsporne, zeznania pozwanego A. A.- protokół rozprawy z dnia 25 sierpnia 2023 r. na płycie CD 00:07:56 – 00:21:11 w zw. z protokołem rozprawy z dnia 14 czerwca 2019 r. na płycie CD 00:05:53 – 00:15:13- koperta k.518,)

W toku procesu powód wypłacił M. K. na poczet zadośćuczynienia w dniu 5 maja 2016 r. kwotę 51.886,91 zł, a jej pełnomocnikowi w dniu 11 grudnia 2015 r. kwotę 110.883,50 zł. Po zakończeniu procesu na podstawie wyroku w dniu 12 lipca 2016 r. powód wypłacił pełnomocnikowi M. K. kwotę 185.081,59 zł. Powód wpłacił też Sądowi Okręgowemu w Łodzi w dniu 10 grudnia 2015 r. kwotę 5.238,00 zł i dniu 11 lipca 2016 r. kwotę 16.783,92 zł tytułem zwrotu opłat i wydatków poniesionych przez Skarb Państwa – Sąd Okręgowy w Łodzi.

(lista wypłat na płycie CD- koperta k.29, dowody wpłat- k.349v załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. II C 1590/13)

Do wypadku spowodowanego przez pozwanego doszło około godziny 20.00 – 21.00. W tym czasie było już ciemno. M. K. i K. T., które potrafił pozwany, były ubrane w ciemne stroje. M. K. prowadziła wówczas rower, który miał z tyłu światło odblaskowe.

(częściowo zeznania świadka M. K.- protokół rozprawy z dnia 18 października 2019 r. na płycie CD 00:06:59 – 00:42:28- koperta k.518, zeznania pozwanego A. A.- protokół rozprawy z dnia 25 sierpnia 2023 r. na płycie CD 00:07:56 – 00:21:11 w zw. z protokołem rozprawy z dnia 14 czerwca 2019 r. na płycie CD 00:05:53 – 00:15:13- koperta k.518, uzasadnienie wyroku- k.217-219 załączonych akt Sądu Rejonowego w Sieradzu sygn. II K 49/01)

Po wypadku M. K. trafiła do Wojewódzkiego Szpitala (...) w S., gdzie była hospitalizowana na Oddziale Chirurgicznym, gdzie przebywała do dnia 20 grudnia 2000 r. Stwierdzono u niej wówczas stłuczenie klatki piersiowej, ranę tłuczoną głowy, złamanie II żebra po stronie prawej i wieloodłamowe złamanie końca mostkowego obojczyka, wieloodłamowe złamanie końca barkowego obojczyka prawego ze zwichnięciem w stawie mostkowo – obojczykowym prawym i złamanie łuski kości potylicznej po stronie prawej. Założono jej wówczas opatrunek gipsowy ósemkowy, który miała nosić przez 5 tygodni

(zeznania świadków: D. A.- protokół rozprawy z dnia 9 sierpnia 2019 r. na płycie CD 00:10:19 – 00:28:19- koperta k.518, M. K.- protokół rozprawy z dnia 18 października 2019 r. na płycie CD 00:06:59 – 00:42:28- koperta k.518, kserokopia dokumentacji medycznej- k.139)

W okresie od 30 stycznia 2001 r. do 9 lutego 2001 r. M. K. przebywała na Oddziale Neurologicznym Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w S. z uwagi na silne bóle głowy i trudności w chodzeniu, które wystąpiły po urazie głowy. Rozpoznano u niej stan po przebyłym urazie głowy, epizod depresyjny, złamanie tylnego odcinka żeber I – IV z wyjątkiem IV po stronie prawej oraz zaburzenia widzenia najprawdopodobniej pochodzenia ośrodkowego. Była tam ona leczona farmakologicznie i zalecono jej dalsze leczenie w (...).

(zeznania świadka D. A.- protokół rozprawy z dnia 9 sierpnia 2019 r. na płycie CD 00:10:19 – 00:28:19- koperta k.518, kserokopia dokumentacji medycznej- k.137)

M. K. przebywała później na Oddziale Neurologicznym Wojewódzkiego Szpitala (...) w S. w okresie od 16 kwietnia 2002 r. do 2 maja 2002 r. Stwierdzono u niej wówczas uogólnione zmiany zwyrodnieniowo – zniekształcające kręgosłupa, dyskopatię C3/C4/C5 i C6/C7, przepukliny jądra miazdżystego C3/C4/C5 i C6/C7 oraz pourazowe bóle głowy. Była ona tam leczona farmakologicznie i wdrożono też leczenie usprawniające. Przy wypisie ze szpitala zalecono jej dalsze leczenie ambulatoryjne.

(kserokopia dokumentacji medycznej- k.144)

Po raz kolejny M. K. trafiła na Oddział Neurologiczny Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w S. w dniu 16 lipca 2003 r. Stwierdzono u niej wówczas chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa odcinka szyjnego i lędźwiowego, dyskopatię C3 – C5 i L3 – L4, zespół bólowy szyjny i lędźwiowo – krzyżowy oraz depresję. Była ona tam leczona farmakologicznie. Mimo leczenia nadal utrzymywały się u niej zawroty głowy, bóle i gorsze samopoczucie. W dniu 23 lipca 2003 r. została ona wypisana ze szpitala z zaleceniem dalszego leczenia ambulatoryjnego i w (...).

(kserokopia dokumentacji medycznej- k.136)

W dniu 8 czerwca 2004 r. M. K. trafiła na Oddział Kardiologiczny Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w S., gdzie przebywała do 15 czerwca 2004 r. Rozpoznano u niej wówczas nadciśnienie tętnicze niestabilne, utraty przytomności, chorobę niedokrwienną serca do obserwacji, wielopoziomowa dyskopatię i stan po urazie głowy i klatki piersiowej. Została ona wypisana do domu z zaleceniem przyjmowania leków.

(kserokopia dokumentacji medycznej- k.146)

W okresie od 12 października 2009 r. do dnia 31 października 2009 r. M. K. przebywała na Oddziale Rehabilitacyjnym Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w S.. Stwierdzono wówczas u niej chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa odcinka szyjnego i lędźwiowego, dyskopatię C3 – C4 – C5 i L3 – L4, przewlekły zespół bólowy szyjny i lędźwiowy, zawroty głowy, stan po urazie głowy i stłuczeniu mózgu, encefalopatię pourazową oraz depresję.

(kserokopia dokumentacji medycznej- k.58 załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. II C 1590/13)

W okresie od 18 listopada 2009 r. do 27 listopada 2009 r. M. K. przebywała na Oddziale Chorób Wewnętrznych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w S. z powodu zawrotów głowy i zaburzeń równowagi oraz osłabienia. Była ona leczona farmakologicznie i wypisana ze szpitala z zaleceniem dalszego leczenia w Poradni Neurologicznej i przyjmowania leków.

(kserokopia dokumentacji medycznej- k.135)

W okresie od 1 lipca 2012 r. do 6 lipca 2012 r. M. K. przebywała na Oddziale Kardiologicznym Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w S.. Rozpoznano u niej wówczas miokardiopatię nadciśnieniową, utraty przytomności, nadciśnienie tętnicze zredukowane, bradykardię zatokową, stan po urazie głowy i klatki piersiowej, dyskopatię szyjną i lędźwiową i zespół depresyjny. Została ona wypisana do domu z zaleceniem przyjmowania leków.

(kserokopia dokumentacji medycznej- k.151)

W dniu 5 marca 2013 r. M. K. trafiła na Oddział Kardiologiczny Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w S., gdzie przebywała do 8 marca 2013 r. Rozpoznano u niej wówczas nadciśnienie tętnicze, bradykardię zatokową chroniczną, stan po urazie komunikacyjnym ze wstrząsem mózgu i złamaniem kości potylicznej w 2000 r. i zespół psychoorganiczny.

(kserokopia dokumentacji medycznej- k.146)

W okresie od 13 czerwca 2014 r. do 16 czerwca 2014 r. M. K. przebywała w Klinice (...) w Ł. z powodu omdleń i zawrotów głowy. Stwierdzono u niej wówczas dyskopatię szyjną i lędźwiową, stan po urazie głowy i klatki piersiowej w 2000 r. i zespół depresyjny. Została ona wypisana do domu z zaleceniem przyjmowania leków, kontroli w Poradni Zaburzeń Rytmu Serca, Poradni Neurologicznej, Poradni Laryngologicznej i Poradni Endokrynologicznej.

(kserokopia dokumentacji medycznej- k.140-141, k.152)

W okresie od 1 lutego 2016 do 2 lutego 2016 r. M. K. przebywała w Centrum (...) w S. z powodu omdleń. Ponownie przebywała tam ona w dniu 9 stycznia 2017 r. w celu usunięcia rejestratora. Kolejny raz przebywała tam w okresie od 30 maja 2019 r. do 1 czerwca 2019 r. i miała wówczas wykonany zabieg ablacji.

(kserokopia dokumentacji medycznej- k.153-156)

W okresie od 28 listopada 2019 r. do dnia 19 grudnia 2019 r. M. K. przebywała na Oddziale Rehabilitacyjnym Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w S.. Stwierdzono wówczas u niej dyskopatię szyjną C5 – C7 i lędźwiową L4 – S1, zespół bólowy odcinka szyjnego i lędźwiowego o charakterze korzeniowym, stan po urazie głowy i klatki piersiowej w 2000 r. i pourazowe złamanie trzonów kręgów (...), (...), (...), (...) i (...).

(kserokopia dokumentacji medycznej- k.147-148)

Od stycznia 2001 r. M. K. leczy się w psychiatrycznie z powodu organicznych zaburzeń poznawczych, emocjonalnych i osobowościowych. W 2003 r. rozpoczęła też ona leczenie w Poradni Neurologicznej z powodu organicznych pourazowych zaburzeń osobowości

(zeznania świadka M. K.- protokół rozprawy z dnia 18 października 2019 r. na płycie CD 00:06:59 – 00:42:28- koperta k.518, kserokopia dokumentacji medycznej- k.13-57, k.148, k.153 załączonych akt Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. II C 1590/13, k.161-172, kserokopia zaświadczenia- k.133, kserokopia informacji- k.138)

Przed wypadkiem, jaki spowodował pozwany, M. K. leczyła się jedynie na płuca i była sprawna fizycznie. Pracowała ona w gospodarstwie rolnym i była też od 1999 r. sołtysem wsi i jako taka chodziła po wsi i zbierała podatki od jej mieszkańców oraz składki członkowskie od członków Gminnej Spółki (...) w K.. Będąc sołtysem wykonywała prace melioracyjne na podstawie umów zlecenia i otrzymywała prowizje za zebrane składki członkowskie. Po wypadku M. K. nie pracowała już w gospodarstwie rolnym, nadal jednak była sołtysem wsi i funkcję tę pełniła do 23 marca 2015 r. Nie chodziła już jednak po domach, by zbierać podatki lecz mieszkańcy wsi przynosili je jej do domu. Miała ona trudności w poruszaniu się i chodziła wolniej niż wcześniej. Miała też problemy ze wzrokiem, zlewały jej się litery i od nowa musiała uczyć się pisać. Około roku 2014 – 2015 M. K. zaczęła pracować na poczcie jako sprzątaczką. Zaczęła też ona jeździć małym samochodem czego nie robiła przed wypadkiem. Zdarzało się jej także po wypadku jeździć na rowerze. Po wypadku uczestniczyła ona w imprezach organizowanych przez Koło (...) albo przez Związek Emerytów ale na nich nie tańczyła. M. K. nadal odczuwa zawroty głowy i ma trudności w przenoszeniu przedmiotów, nadal też porusza się wolno. Nadal przyjmuje ona leki zlecone przez psychiatrę. Zdarza się, że gdy odczuwa dolegliwości bólowe, cały dzień spędza w łóżku. Robi ona sobie sama zakupy.

(zeznania świadków: D. A.- protokół rozprawy z dnia 9 sierpnia 2019 r. na płycie CD 00:10:19 – 00:28:19- koperta k.518, S. K.- protokół rozprawy z dnia 9 sierpnia 2019 r. na płycie CD 00:28:19 – 00:40:01- koperta k.518, M. K.- protokół rozprawy z dnia 18 października 2019 r. na płycie CD 00:06:59 – 00:42:28- koperta k.518, J. M. (1)- protokół

rozprawy z dnia 18 października 2019 r. na płycie CD 00:42:28 – 00:57:42- koperta k.518, zeznania pozwanego A. A.- protokół rozprawy z dnia 25 sierpnia 2023 r. na płycie CD 00:07:56 – 00:21:11 w zw. z protokołem rozprawy z dnia 14 czerwca 2019 r. na płycie CD 00:05:53 – 00:15:13- koperta k.518, fotografie- koperta k.96, koperta k.203, informacja Gminnej Spółki (...) w K.- k.105, informacja Urzędu Gminy w K.- k.106, kserokopia dokumentacji medycznej- k.142-143, k.346-350, zaświadczenie- k.149)

W 2004 r. Komisja Lekarska KRUS stwierdziła u M. K. trwałą całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym, nie stwierdziła niezdolności do samodzielnej egzystencji oraz stwierdziła, że M. K. nie wymaga rehabilitacji leczniczej.

(kserokopia dokumentacji KRUS- k.351-359)

Orzeczeniem (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. z dnia 12 sierpnia 2011 r. M. K. została zaliczona do znacznego stopnia niepełnosprawności od 29 kwietnia 2008 r. na stałe.

(bezsporne, kserokopia orzeczenia- k.134)

W wyniku wypadku z dnia 6 grudnia 2000 r. u M. K. wystąpiły wtórne organiczne zmiany w Ośrodkowym Układzie Nerwowym, manifestujące się klinicznymi zmianami osobowości i zaburzeniami nastroju. Poziom nasilenia, charakter i czasokres trwania dolegliwości powoduje, że w wyniku przedmiotowego zdarzenia M. K. doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu psychicznym. Wielkość przyznanego wcześniej uszczerbku na zdrowiu w wysokości 50 % nie uległa zmianie i nie ma na nią wpływu obecne funkcjonowanie M. K.. Ze względu na powstałe zaburzenia wymaga ona stałego leczenia psychiatrycznego w trybie ambulatoryjnym.

(opinia biegłego psychiatry M. G.- k.121-132, uzupełniające opinie pisemne biegłego psychiatry M. G.- k.364-372, k.446-453)

W wyniku urazu doznanego w dniu 6 grudnia 2000 r. u M. K. wystąpiły powikłania neurologiczne w postaci przewlekłego zespołu pourazowego objawiającego się zawrotami i bólami głowy po przebytych urazie czaszki ze złamaniem kości czaszki i wstrząśnieniem mózgu. Doznała ona uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5 %. Bóle i zawroty głowy mają umiarkowany wpływ na funkcjonowanie M. K., nie powodują istotnego zaburzenia w wykonywaniu czynności dnia codziennego i ewentualnych czynności w wykonywaniu obowiązków zawodowych. Wymaga ona stałego przyjmowania leków na bóle i zawroty głowy.

(opinia biegłego neurologa J. M. (2)- k.204-207)

Na skutek wypadku M. K. doznała koncentrycznego zawężenia pola widzenia w obu oczach z zachowaniem wysp widzenia centralnego w zakresie 20 – 10 stopni. Ostrość wzroku z korektą jest niepełna i waha się między 0,2 a 0,5. M. K. z powodu koncentrycznego zawężenia pola widzenia do około 20 stopni doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 80 %. Uszczerbek ten uwzględnia niepełną ostrość wzroku obu oczu po wypadku, wynikającą również z zaników nerwów wzrokowych, podobnie jak zawężenie pola widzenia. Ograniczenie pola widzenia po wypadku nie rokuje poprawy.

(opinia biegłego okulisty M. F.- k.228-252, uzupełniająca opinia pisemna biegłego okulisty M. F.- k.411-420)

Rozpoznane u M. K. po wypadku choroby sercowo – naczyniowe: nadciśnienie tętnicze, zaburzenia rytmu serca: nadkomorowe, napadowe migotanie przedsionków, zespół tachy – brady i omdlenia miały charakter samoistny związany z naturalnym przebiegiem starzenia się organizmu. Schorzenia kardiologiczne M. K. nie pozostają w związku przyczynowo – skutkowym z wypadkiem z dnia 6 grudnia 2020 r.

(opinia biegłego kardiologa M. B.- k.253-278)

Uszkodzenie zmysłu węchu i smaku u M. K. mogło nastąpić jako następstwo przebytego urazu głowy w dniu 6 grudnia 2000 r. powikłanego encefalopatia pourazową. Urazy głowy w okolicy potyliczno – ciemieniowej oraz skroniowej

często prowadzą do uszkodzenia anatomicznych struktur w ich obrębie. Zaburzenia węchu i smaku u M. K. na skutek wypadku z dnia 6 grudnia 2000 r. powodują u niej trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 5 %.

(opinia biegłego otolaryngologa B. W.- k.279-303, uzupełniająca opinia pisemna biegłego otolaryngologa B. W.- k.421-432)

Bez badania M. K., którego ta odmówiła, nie jest możliwe wydanie opinii przez biegłego psychologa.

(pismo M. K.- k.334, informacja biegłej neurolog A. B.- k.335)

Na skutek wypadku M. K. doznała wieloodłamowego złamania końca mostkowego prawego obojczyka ze zwicnięciem w tym stawie, co spowodowało u niej 10 % trwałego uszczerbku na zdrowiu. Ograniczenia w ruchomości kręgosłupa, jakie zgłasza M. K., wynikają ze schorzeń samoistnych i nie mają związku przyczynowo – skutkowego z wypadkiem. Uszczerbek na zdrowiu doznany przez M. K. nie skutkuje istotną dysfunkcją prawej kończyny górnej.

(opinia biegłego ortopedy Z. P.- k.490-493)

Pismem z dnia 12 października 2017 r. powód wezwał pozwanego do zwrotu wypłaconej M. K. kwoty 298.200,53 zł w terminie 7 dni od otrzymania pisma.

(kserokopia wezwania do zapłaty na płycie CD- koperta k.29)

Pismem z dnia 23 kwietnia 2018 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty w terminie 3 dni od otrzymania pisma kwoty 305.185,78 zł jako zwrotu odszkodowania wypłaconego M. K. i naliczonych od niego odsetek.

(kserokopia wezwania do zapłaty na płycie CD- koperta k.29)

Pozwany ma 49 lat i z zawodu jest hydraulikiem. Zanim spowodował on wypadek pracował w Niemczech. Obecnie nie pracuje on nigdzie na stałe. Pracuje jedynie dorywczo przy produkcji palet i zarabia 1.500,00 – 1.800,00 zł miesięcznie. Nie ma on żadnego znacniejszego majątku.

(zeznania pozwanego A. A.- protokół rozprawy z dnia 25 sierpnia 2023 r. na płycie CD 00:07:56 – 00:21:11 w zw. z protokołem rozprawy z dnia 14 czerwca 2019 r. na płycie CD 00:05:53 – 00:15:13- koperta k.518)

Przedmiotowych ustaleń stanu faktycznego Sąd dokonał

w oparciu o zeznania świadków i zgromadzone w aktach sprawy dokumenty, których treści strony nie kwestionowały a także w oparciu o dokumenty zgromadzone załączonych aktach spraw Sądu Rejonowego w Sieradzu sygn. akt II K 49/01 i Sądu Okręgowego w Łodzi sygn. akt II C 1590/13, których treści strony nie kwestionowały.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka M. K. w tej części, w której podawała ona, że przed wypadkiem to jej córka a nie ona prowadziła rower, gdyż pozostawały one w sprzeczności z uzasadnieniem wyroku wydanego przez Sąd Rejonowy w Sieradzu.

Sąd nie dał też wiary zeznaniom pozwanego w tej części, w której podawał on, że po wypadku M. K. pracowała w gospodarstwie rolnym. Jego zeznania w tym zakresie potwierdzały bowiem tylko zeznania świadka D. A., która jest jego matką i jako taka jest zainteresowana korzystnym dla niego zakończeniem postępowania. Zeznania powoda i tego świadka pozostawały przy tym w oczywistej sprzeczności z dokumentacją medyczną M. K. oraz dotyczącymi jej orzeczeniami Komisji Lekarskiej KRUS, która stwierdziła u niej trwałą całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym i (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S., którym została ona zaliczona do znacznego stopnia niepełnosprawności od 29 kwietnia 2008 r. na stałe.

Oceniając opinię biegłego ortopedy A. K. Sąd uznał, iż nie można dać jej wiary. Opinia biegłego w zakresie doznanego przez powódkę trwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego udziałem w wypadku z 2000 r. ocenionego przez biegłego na 195 % w sposób istotny odbiega od opinii nie tylko biegłego ortopedy Z. P. ale biegłego ortopedy

opiniującego w sprawie, jaka toczyła się z powództwa M. K. przeciwko powodowi. Biegły Z. P. stwierdził bowiem, iż trwały uszczerbek na zdrowiu powódki po wypadku z 2000 r. wynosi 10 % a biegły opiniujący w sprawie, jaka toczyła się z powództwa M. K. przeciwko powodowi określił ten uszczerbek na 23 %. Twierdzenia biegłego A. K., iż M. K. jest niezdolna do samodzielnego życia pozostają w sprzeczności z wszystkimi dowodami, jakie zebrane zostały w sprawie a w tym w szczególności z zeznaniami samej M. K., która podała, że jeździ sama samochodem i rowerem oraz, że po wypadku podjęła zatrudnienie w charakterze sprzątaczkii oraz ze złożonymi fotografiami, które obrazują, że M. K. samodzielnie podejmuje aktywności życia codziennego. Z tych wszystkich powodów opinia biegłego A. K. budzi wątpliwości co do jej rzetelności i jako taka nie mogła stanowić podstawy do ustaleń stanu faktycznego. W tej sytuacji ustaleń, do jakich potrzebne były wiadomości specjalne z zakresu ortopedii, Sąd dokonał w oparciu o opinię biegłego z zakresu z ortopedii Z. P.. Opinia tego biegłego była bowiem jasna, wewnątrznie niesprzeczna oraz naukowo i logicznie uzasadniona. Treść tej opinii oparta została na analizie dokumentacji medycznej M. K., przy czym sporządzono ją z uwzględnieniem zasad fachowej wiedzy i doświadczenia. Sąd nie dostrzegł przy tym żadnych czynników osłabiających zaufanie do wiedzy biegłego i jego bezstronności.

Przy ustalaniu stanu faktycznego Sąd pominął dowód z uzupełniających zeznań M. K., o jakiego przeprowadzenie wnioskował pełnomocnik pozwanego, gdyż nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia i z tej samej przyczyny pominął dowód z opinii biegłego z zakresu chorób płuc i chorób wewnętrznych. Sąd pominął ponadto dowody wpłat podatków, gdyż nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia. Sąd pominął też świadectwo pracy M. K. z 1978 r., gdyż także i ono nie miało znaczenia dla rozstrzygnięcia. Z podobnych powodów sąd pominął dokumentację medyczną M. K. z Oddziału (...) Położniczego. Sąd pominął też dowód z opinii biegłego z zakresu neurookulistyki, o jakiego przeprowadzenie wnioskował pełnomocnik pozwanego, gdyż wobec oświadczenia M. K., że nie weźmie ona udziału w żadnym badaniu lekarskim, dowodu tego nie da się przeprowadzić a ponadto z uwagi na to, że został on zgłoszony jedynie dla przewleczenia postępowania w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powód wywodził swoje roszczenie z art. 43 pkt 4 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 2277 ze zm.), który stanowi, że zakładowi ubezpieczeń oraz Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, w przypadkach określonych w art. 98 ust. 2 pkt 1, przysługuje prawo dochodzenia od kierującego pojazdem mechanicznym zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odszkodowania, jeżeli kierujący zbiegł z miejsca zdarzenia.

W przedmiotowej sprawie poza sporem pozostawało, że pozwany był skazanym prawomocnym wyrokiem sądu za spowodowanie wypadku, w którym obrażeń ciała doznała M. K., po którym to wypadku zbiegł on z miejsca zdarzenia. Zgodnie z art. 11 kpc ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Nie ulegało też wątpliwości w świetle ustaleń sądu karnego, że M. K. przyczyniła się do powstania wypadku, gdyż przed jego zaistnieniem poruszała się ona po nieprawidłowej stronie jezdni.

Roszczenie regresowe, jako niewynikające z umowy ubezpieczenia lecz wprost z ustawy, ma autonomiczny charakter. Nie jest to roszczenie deliktowe, mimo że niewątpliwie istnieje związek między roszczeniem z regresu nietypowego a czynem niedozwolonym. Spowodowanie wypadku stanowi tu przyczynę sprawczą określonego następstwa roszczeń. Następstwo to polega na tym, że poszkodowany ma prawo żądać naprawienia szkody wprost od ubezpieczyciela, a ten, po dokonaniu wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego, może wystąpić – w przypadkach ściśle określonych w ustawie – z roszczeniem przeciwko kierującemu pojazdem o zwrot wypłaconego świadczenia. Związek między tymi roszczeniami ma jednak charakter czysto zewnętrzny i stanowi realizację odrębnego roszczenia, przyznanego ubezpieczycielowi z mocy ustawy.

Przesłanką konieczną do powstania prawa regresu w stosunku do kierującego jest wypłacenie przez zakład ubezpieczeń świadczeń na rzecz poszkodowanego i właśnie z tym momentem z mocy samego prawa powstaje jego prawo zwrotnego dochodzenia roszczenia, które z tą samą chwilą staje się wymagalne.

W przedmiotowej sprawie powód po uprawomocnieniu się wyroku, zasądzonego od niego zadośćuczynienie na rzecz poszkodowanej w wypadku spowodowanym przez pozwanego wypłacił jej zadośćuczynienie w zasądzonej kwocie 226.554,00 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

W ocenie Sadu nie ulega wątpliwości, iż w procesie o roszczenie opartym na podstawie art. 43 pkt 4 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych możliwe jest podniesienie przez pozwanego sprawcę szkody zarzutów związanych z błędnym rozstrzygnięciem sprawy albo wadliwym prowadzeniem procesu przez zakład ubezpieczeń w sporze z poszkodowanym (argument a contrario z art. 82 kpc). Przyzpozwanie, pozostające w związku z interwencją uboczną, ma zatem na celu zabezpieczenie strony przed zarzutem wadliwie przeprowadzonego procesu. Wskazać jednak należy, że brak takiego przyzpozwania nie stanowi uchybienia procesowego. Nie stanowi również przeszkody do wystąpienia przez zakład ubezpieczeń z roszczeniem regresowym. Otwiera natomiast stronie pozwanej możliwość podniesienia zarzutów błędnego rozstrzygnięcia sprawy lub wadliwego prowadzenia procesu, ze skutkiem ograniczenia jego odpowiedzialności regresowej.

W przedmiotowej sprawie pozwany, który nie brał udziału w postępowaniu, jakie toczyło się o zadośćuczynienie z powództwa M. K. przeciwko powodowi i nie był przez powoda w toku tego procesu przyzpozwany, podnosił zarzut, że sprawa została rozstrzygnięta błędnie bowiem skutki wypadku dla zdrowia M. K. nie były tak dotkliwe, jak to ustalił Sąd, którzy orzekł w sprawie o zasądzenie zadośćuczynienia.

Pozwany, który znał M. K., gdyż mieszkał w tej samej co ona miejscowości, podnosił w przedmiotowej sprawie, iż wbrew ustaleniom Sądu orzekającego o wysokości zadośćuczynienia, na skutek wypadku nie stała się ona osobą całkowicie niesamodzielną i trwale niezdolną do pracy i na te okoliczności przedstawił dowody, których nie mógł powołać w sprawie, jaka toczyła się z powództwa M. K. przeciwko powodowi, ponieważ nie brał w niej udziału.

Przeprowadzone w przedmiotowej sprawie dowody potwierdzały słuszność zarzutów pozwanego. Przede wszystkim z ustaleniami Sądu Okręgowego w Łodzi i Sądu Apelacyjnego w Łodzi, rozpoznającego apelację od jego wyroku, które wpłynęły na wysokość zasądzonego od powoda na rzecz M. K. zadośćuczynienia za krzywdę, co do niemożności samodzielnej egzystencji M. K. po wypadku kłóć się zeznania świadków w tym samej M. K., zeznania pozwanego oraz złożone do akt fotografie. Z dowodów tych ponad wszelką wątpliwość wynika, iż M. K. po wypadku jeździ jako kierowca samochodem, jeździ rowerem oraz sama chodzi na zakupy. Nie jest więc ona całkowicie zależna od osób trzecich. Ponadto z zeznań świadków, w tym M. K., i z zeznań pozwanego wynika, iż błędne też były ustalenia Sądu Okręgowego w Łodzi i Sądu Apelacyjnego w Łodzi, rozpoznającego apelację od jego wyroku, co do tego, że pozwana po wypadku była trwale niezdolna do pracy. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało bowiem, iż w czasie orzekania o zadośćuczynieniu należnym M. K. pozostawała ona w zatrudnieniu i wykonywała pracę sprzątaczką, która to praca jest pracą fizyczną. Skoro zatem została ona dopuszczona do takiej pracy, musiała mieć zdolność do jej wykonywania i musiała przejść badanie lekarskie zdolność tą potwierdzające. Opiniami biegłych przeprowadzonymi w przedmiotowej sprawie pozwany wykazał też, że uszczerbek na zdrowiu M. K. jakiego doznała ona na skutek udziału w wypadku był mniejszy, niż to przyjął ostatecznie Sąd Apelacyjny w Łodzi rozpoznający apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi i nie wyniósł 190 % lecz 150 %.

Choć pozwany wykazał, że wypadek nie spowodował takich skutków dla zdrowia pozwanej, jak to przyjął Sąd Okręgowy w Łodzi i rozpoznający apelację od jego wyroku Sąd Apelacyjny w Łodzi, to jednak nie udało mu się wykazać, by M. K. na skutek udziału w wypadku nie doznała żadnej krzywdy. Dowody przeprowadzone w przedmiotowej sprawie potwierdziły, iż M. K. doznała na skutek udziału w wypadku cierpień fizycznych i psychicznych i doznała znaczącego uszczerbku na zdrowiu. Nie udało się też pozwanemu wykazać, iż gdyby brał on udział w sprawie z powództwa M. K. przeciwko powodowi, Sąd orzekający w tej sprawie ustaliby inny niż przyjęty stopień przyczynienia się M. K. do powstania szkody. Podnoszone bowiem w przedmiotowej sprawie kwestie dotyczące przyczynienia się

poszkodowanej do powstania szkody, były przedmiotem zainteresowania i rozważań Sądu Okręgowego w Łodzi i rozpoznającego apelację od jego wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi.

Zasadniczym kryterium decydującym o wysokości należnego zadośćuczynienia stanowi przede wszystkim rozmiar (zakres) doznanej przez pokrzywdzonego krzywdy, a niewymierny charakter takiej krzywdy sprawia, że ocena w tej mierze winna być dokonywana na podstawie całokształtu okoliczności sprawy.

O wysokości zadośćuczynienia decyduje zatem Sąd po szczegółowym zbadaniu wszystkich okoliczności sprawy, kierując się podstawową zasadą, że przyznane zadośćuczynienie powinno przedstawiać realną wartość dla pokrzywdzonego. Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego, zarzut niewłaściwego określenia wysokości zadośćuczynienia może być uwzględniony tylko wtedy, gdyby nie zostały wzięte pod uwagę wszystkie istotne kryteria wpływające na tę postać kompensaty. Uwzględnienie omawianego zarzutu mogłoby nastąpić także wtedy, gdyby Sąd uczynił jedno z wielu kryteriów decydujących o wysokości zadośćuczynienia elementem dominującym i przede wszystkim w oparciu o nie określił wysokość takiego zadośćuczynienia. Należy zaznaczyć, że oceniając wysokość przyjętej sumy zadośćuczynienia, jako „odpowiedniej”, sąd korzysta z daleko idącej swobody, niemniej jednak nie może to być suma rażąco odbiegająca od zasądzonych w analogicznych przypadkach.

Biorąc pod uwagę skutki urazów doznanych przez M. K. w wypadku spowodowanym przez pozwanego i jej funkcjonowanie po wypadku Sąd doszedł do przekonania, iż zasądzone na jej rzecz od powoda zadośćuczynienie było zawyżone. Zdaniem Sądu udział pozwanego w charakterze interwenienta ubocznego w sprawie sygn. akt II C 1590/13 Sądu Okręgowego w Łodzi spowodowałby wydanie rozstrzygnięcia o odmiennej treści, gdyby pozwany miał tam możliwość zgłoszenia wniosków dowodowych na okoliczność funkcjonowania M. K. po wypadku i możliwości podjęcia przez nią zatrudnienia.

Górną granicą odpowiedzialności sprawcy szkody w stosunku do ubezpieczyciela w procesie o regres jest to, co byłby on zobowiązany świadczyć bezpośrednio poszkodowanemu na podstawie przepisów prawa cywilnego (patrz wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 7 listopada 2013 roku, I ACA 479/13, LEX nr 1415888). Orzekając zatem o roszczeniu regresowym Sąd musi ustalić jak kształtowałyby się obowiązek naprawienia szkody między poszkodowanym a sprawcą szkody i dopiero wówczas odpowiednio określić wysokość roszczenia regresowego.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, iż skoro krzywda M. K. miała mniejsze rozmiary niż to przyjęto w wyroku zasądzającym zadośćuczynienie od powoda, roszczenie regresowe musi zostać ograniczone do kwoty, jaką obowiązany byłby świadczyć jej pozwany, który wykazał, że jej krzywda była mniejsza.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zasądzający od powoda na rzecz M. K. zadośćuczynienie przyjął, iż jej uszczerbek na zdrowiu wynosił 190 % i na tej podstawie ustalił wysokość należnego jej zadośćuczynienia na kwotę 400.000,00 zł. Ponieważ na podstawie dowodów przeprowadzonych w przedmiotowej sprawie ustalono, że uszczerbek na zdrowiu M. K. wynosił 150 %, należne jej od pozwanego zadośćuczynienie za krzywdę ograniczało się do kwoty 315.790,00 zł. Ponieważ M. K. przyczyniła się do powstania szkody w 10 % o ten stopień przyczynienia należało zmniejszyć należne jej od pozwanego zadośćuczynienie a zatem po tym pomniejszeniu wynosiłoby ono 284.211,00 zł. Wyrokując Sąd Apelacyjny w Łodzi dokonał waloryzacji kwot, które już wcześniej powód wypłacił M. K. tytułem zadośćuczynienia i przyjął, iż po waloryzacji wynoszą one 133.446,00 zł. Zdaniem Sądu udział pozwanego w procesie przeciwko powodowi o zasądzenie od niego na rzecz M. K. zadośćuczynienia nie wpłynąłby na wysokość dokonanej przez Sąd waloryzacji wypłaconych tytułem zadośćuczynienia kwot. Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, iż roszczenie regresowe powoda wobec pozwanego jest zasadne tylko co do kwoty 150.765,00 zł i taką kwotę od pozwanego na rzecz powoda zasądził a w pozostałym zakresie powództwo oddalił jako niezasadne.

Ponieważ roszczenie regresowe staje się wymagalne z dniem wypłaty świadczenia odszkodowawczego na rzecz pokrzywdzonego, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda ustawowe odsetki za opóźnienie od zasądzonej kwoty 150.765,00 zł, zgodnie z żądaniem pozwu, od dnia 28 października 2017 r. do dnia zapłaty.

Odnosząc się natomiast do zarzutu przedawnienia to wskazać należy, iż do przedawnienia roszczenia regresowego zakładu ubezpieczeń przeciwko kierującemu pojazdem mechanicznym ma zastosowanie ogólny termin przedawnienia

roszczeń majątkowych określony w art. 118 kc. Ponieważ chodzi tu o roszczenie zakładu ubezpieczeń związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, przedawnia się ono z upływem trzech lat, licząc od dnia wypłacenia odszkodowania poszkodowanemu. U podstaw takiego rozstrzygnięcia legło założenie, że regres nieprawidłowy nie wynika bezpośrednio z umowy ubezpieczenia lecz jest roszczeniem w stosunku do niej autonomicznym, przyznanym ubezpieczycielowi na podstawie szczególnego przepisu prawa. Nie jest to także roszczenie deliktowe, mimo niewątpliwego istnienia związku między roszczeniem z regresu nietypowego a czynem niedozwolonym. Spowodowanie wypadku stanowi tu jedynie przyczynę sprawczą określonego następstwa roszczeń. Polega ono na tym, że poszkodowany ma prawo żądać naprawienia szkody wprost od ubezpieczyciela, a ten, po dokonaniu wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego, w ściśle określonych przypadkach może wystąpić z roszczeniem przeciwko kierującemu pojazdem o zwrot spełnionego świadczenia. Związek między tymi roszczeniami ma jednak charakter czysto zewnętrzny, gdyż nie jest wynikiem przejścia z mocy prawa na zakład ubezpieczeń roszczeń ubezpieczającego przeciwko sprawcy wypadku ani wstąpieniem w prawa zaspokojonego wierzyciela, lecz stanowi realizację odrębnego roszczenia, przyznanego ubezpieczycielowi z mocy ustawy. Jest to nowy stosunek prawny pomiędzy zakładem ubezpieczeń a kierowcą, niewywodzący się bezpośrednio ze stosunku ubezpieczenia, który powstaje oczywiście wyłącznie wtedy, gdy za wynikłą szkodę odpowiada kierowca.

W przedmiotowym procesie powód dochodził od pozwanego zasądzenia jedynie kwoty zadośćuczynienia, jaką wypłacił M. K. w dniach 11 grudnia 2015 r., 5 maja 2016 r. i 12 lipca 2016 r. Pozew został zaś przez niego złożony w dniu 28 listopada 2018 r. a zatem przed upływem terminu przedawnienia roszczenia regresowego. Zarzut przedawnienia podnoszony przez pozwanego okazał się więc bezzasadny.

Stosownie do treści art. 320 kpc w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie.

W ocenie Sądu sytuacja osobista i materialna pozwanego, jakkolwiek jest trudna, nie uzasadnia jednak rozłożenia zasądzonych od niego świadczenia na raty. Zauważyć bowiem należy, że rozłożenie zasądzonych świadczenia na raty opiera się na założeniu, że orzeczenie będzie mogło być wykonane w ratach bez potrzeby przeprowadzania egzekucji, gdyż pozwany będzie w stanie spełnić zasądzone świadczenie w dłuższym okresie czasu w częściach. Założenie to musi opierać się więc na pewnej prognozie co do możliwości wygenerowania przez pozwanego przychodów w przyszłości. Tymczasem pozwany nie wskazywał nawet, by w przyszłości miał szanse na znalezienie innego źródła dochodów niż ma obecnie. Zauważyć przy tym należy, iż dysponując dochodami z prac dorywczych, pozwany po wezwaniu go do zapłaty należności dochodzonej pozwem nie uiścił z tego tytułu powodowi żadnej kwoty. W ocenie Sądu brak jest jakichkolwiek przesłanek do przyjęcia, że pozwany osiągający niewielkie dochody z prac dorywczych będzie mógł zaspokoić zasądzoną wierzytelność w formie rat, co wyklucza zastosowanie art. 320 kpc.

Powód dochodził zasądzenia od pozwanego na jego rzecz kwoty 226.554,00 zł. Sąd zasądził na jego rzecz kwotę 150.765,00 zł. Wygrał on zatem sprawę w 67 %. Zgodnie z art. 100 kpc w takiej też proporcji Sąd rozdzielił koszty procesu.

Na poniesione przez powoda koszty procesu złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 11.328,00 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł i koszty notarialnego uwierzytelnienia pełnomocnictwa w kwocie 7,38 zł. Łącznie zatem poniósł on koszty w wysokości 11.352,38 zł.

Pozwany nie poniósł żadnych kosztów w przedmiotowej sprawie.

Koszty postępowania poniesione przez strony wyniosły 11.352,38 zł. Pozwany powinien ponieść 67 % tych kosztów a więc kwotę 7.606,09 zł i taką kwotę Sąd zasądził od niego na rzecz powoda tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu.

Na podstawie art. 102 kpc Sąd nie obciążał pozwanego pozostałymi kosztami procesu. Sąd uznał bowiem, iż obciążeniu kosztami postępowania pozwanego, który ma ciężką sytuację materialną, sprzeciwiają się względy słuszności.

W sprawie pozostały nie pokryte koszty opinii biegłych w kwocie 19.250,73 zł.

Co do nie pokrytych kosztów procesu to Sąd na podstawie art. 113 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r., poz. 1144 ze zm.) zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Sieradzu kwotę 6.352,74 zł, która stanowi 33 % wydatków i odpowiada stosunkowi, w jakim powód przegrał sprawę i kwotę tą nakazał ściągnąć z zasądzonego od pozwanego na rzecz powoda roszczenia.

Z uwagi na to, iż pozwany korzystał w przedmiotowej sprawie z pomocy adwokata świadczącego mu pomoc prawną z urzędu a nie pokrył on w żadnej części jego wynagrodzenia, Sąd zasądził od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Sieradzu na rzecz radcy prawnego Z. S. wynagrodzenie w kwocie 10.800,00 zł ustalone stosownie do treści stosownie do treści § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 265 ze zm.) podwyższone na mocy § 4 ust. 3 rozporządzenia z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 265 ze zm.) o należny od niego podatek VAT w kwocie 2.484,00 zł.